

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrletno 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Va naročila brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Oglasni in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiru; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacijske in inseratne prejemne upravnistvo v ulici Carintia 28. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m. d.

Narodno delo.

Narodno naše delo tu v Trstu in okolici opira se tako rekoč le na — žalibog — ne preveliko število rodoljubov in na domača narodna društva. O tem je pač vredno omenjati, kajne razločevati je popolnoma navedeno za narodno stvar med priprostim domačim ljudstvom — predstavljajočim pravi narodni živelj — in delovanjem posameznih rodoljubov in narodnih društev.

V zadnjih petnajstih letih ustanovilo se je v Trstu več narodnih društev, katera delujejo lepim uspehom.

Najmogočnejše med temi je seveda „Delavsko podporno društvo“, katero tudi večkrat javno z razvito našo trobojnico po mestnih ulicah pokaže, da so tu v Trstu še Slovani doma! —

Tudi v okolici se je ustanovilo več društev, in posebno zanimanje je za pevška društva — ali te nam je zamenjati s propalimi čitalnicami, katere so pred leti tako lepo vspevale! —

Mestna naša narodna gospôda spoznava, kakò nam je treba tu v Trstu skupnega združenja vseh Slovanov; to kaže n. pr. tudi „čitalnica“, katera nosi naslov: „Slavjanska čitalnica v Trstu“. Razun tega imamo še v Trstu novoustanovljeno pevsko društvo z imenom: „Slovensko pevsko društvo v Trstu“. Toraj Tržaški Slovenci so pospešitelji prave slovenske ideje, — oni se trudijo, da bi združili v jeden tabor vsa v Trstu živeča slovenska plemena. Lep smoter imajo naši rodoljubni gospodje. — Da bi le povsod tako bilo! Toda nikjer drugod po celokupnej slovenski zemlji ne najdete društva, katero bi se dičilo z naslovom: „Slovensko društvo“!

Če jemljemo ozir na raznovrstna narodna društva v Trstu in okolici — izvzemši nepotrebne, pomanjkajoče hranil-

nice — stojimo še dosti na trdnih tleh. Ali: narodna društva in delovanje posameznih rodoljubov se pač ne morejo dovolj krepko upirati tujemu, silovitnemu navalu, če naš glavni narodni živelj — pravo domače ljudstvo v narodnem obziru propada! In tej, žalibog živej istini ne more nikdo oporekati! Tržaško mesto nam kaže ob vsakej priliki to žalostno istino! — Kjer so bila še pred dvema desetletjema trda okoličanska tla, stoje danes mestne ulice: v predmestjih, kjer so bili v imenovanem času domači vinogradi, domači travniki, — stoje danes raznovrstne „Vile“ — lastnina tujcev ter lepi ali umetni vrtovi! Mestna gospôda kupuje vinograde in zemljišča in prvotni prebivalci, pravi Tržačani se umikajo. Umikamo se, prepustivši naša tla, zemljo naših pradedov, — tujcem! In — žalibog — če le pomislimo na razmere, — vladajoče v predmestjih. — moramo pač že sedaj usklikniti da: Kjer bila je rođa našega zibelka, je zdaj rođa našega groba! — Poglejmo n. pr. predmestje Sv. Jakoba: Tu je bilo še pred četrst stoletja vse naše: naša so bila tla, naša je bila govorica med domačim ljudstvom.

Sedaj predstavlja sv. Jakob za-se primerno veliko mesto — kjer vlada seveda italijanski živelj. Naša tla so prodana, v rokah tujcev, pred domača naša govorica umika se bolj in bolj. — To je žalostna istina, katere nam ni zanikati — in ko gre za pravo živo istino, nam ni zamolčati ničesar! Vsled tega je pač vredno očitno omenjati i o moralnem propadu našega naroda v okolici. Vedno bolj se širi pijančevanje, divja italijanska kletvina — in raznovrstni drugi sadovi — razširjajo se „italijanske kulture“. —

Bolj nego se razširja mesto — tim bolj opazujemo učinke njega razširjanja med našim ljudstvom! Žive izgleda nam dadò v tem smislu posebno predmestja,

aeže svit ene do meje bližnje sestre. Od desne strani pripoje Vinorad doli po brdu. A kaj je to: vsa cesta je njegova, zdaj suva z rokama, zdaj spet z nogama; po par korakih postoji in se ozre — morda pričakuje vzhod lune. Nu pa kaj, ali ga mrzlica trese? Kolena se mu šibe, zdaj je lopnil ob zid, zdaj je že na onej strani. Varuj se, tam za cestnim robom, pravijo, da je potok. Da bolje zvemo, kaj mu je, poslušajmo ga, saj je prišel peti: „Vince bom pil pa, dokler bom — živ pa; bratec nalij — Vinorad ga izpij. Da, le glejte me ubozega grešnika, spokorjenega pijančka. Oh kapljica vinska, kaj delaš z menoj. Vinorad ne boj se.“ Res, pa ko bi vsaj vedel, kam se je zgubil prelubi moj Pijerad, gotovo leži kje in čaka odrešenika revni, pobiti samaritan. Dospelši do bližnje svetilke postoji ter sega v žep. „Zdaj pa je treba, da revidiram kaso, če bi me Minca vprašala — in gotovo me bode. Vinorad išče ter izvleče iz žepa en novčič, dve desetici, in zdi mu se, da je otipal srebrni forint, pa ga ne more najti. „Kje so pa ti debeli, morajo biti, čutim evenk pa ne morem do njega, gotovo se boji, da bi ga nesel Janezu. O ti razumni denar kako pametno si se skrili in Vinoradu ročil čast.“

Od nasprotne strani pride Furlan

kjer narod naš kar gine! Tu najdeš cele slovenske — starodarne družine, katere kramljajo med seboj v tržaškem italijanskem narečju; najdejo se celo rojeni okoličani, ki ne vedo govoriti v jeziku svoje matere. —

O zadnjem prepričali smo se osobito minole dni. Ali se je pa temu mnogo čuditi? — V predmestjih živeči bivši okoličanski Slovenci spadajo pod mestne župne cerkve, kar v prvej vrste na-nje slabo vpliva; otroke pa pošiljajo v ljudske šole, ki so tu čisto italijanske. V predmestjih živeče naše ljudstvo se je že skoraj povsem navzelo duha tržaškega prostega ljudstva — katero žalibog ni na dobrem glazu! — Stari, pravi naš narodni živelj teraj v vsakem obziru propada — v prid irredenti!

Premišljevanje o vsem tem naj ne ovira narodnega dela med rodoljubi. Udati se, in brez boja zapustiti bojišče, je sramotno, — osobito kjer gre za sveto „narodno delo“ — za obrambo lastnega naroda!

Domačim rodoljubom pa bi veljale v tem smislu besede:

A tudi v bodoče se hrabro bojujte
Za narod teptani in njega obstoj.
Z besedo in z deli krepkò pospešujto
Blaginjo njegovo in splošni razvoj;
Za naroda slavo, korist in prosveto
Delujmo vsi skupaj z ljubeznijo vneto.

In čeravno sami čutimo, da izgubljammo tu v Trstu „prava narodna tla“ — pomisliti moremo, da nam ni še označen „sodni dan“ — Časi se spreminjajo, prava bodočnost ni nikomur dovelj jasna — in morda bode učakal naš rod, da mu bode moral sovražnik desetetero povrniti, kar mu zdaj jemlje! Čas, kateri preobrazuje geografične karte in ustvarja ter uničuje države in usode narodov, utegne biti i za nas milostljiv!

To slutijo menda najbolj Tržaški mestni očetje. — kajti drugači bi ne sku-

Pijeradovim klobukom na glavi. Ko zagleda Vinorada, se mu posmehuje. Vinorad se ozre ter misli Pijerada pred seboj hiti mu naproti: „Saj sem vedel, da nisi izgubil sled!“

„Kostanje raste“ — zarenči kastanjar ter se umakne.

Vinorad tudi odskoči v stran. „Da bi te strola! Še za norca me ima. Čaj, furlanski polentar, pozneje mi jo plačáš!“ Vinorad zaškriplje zobmi, moli pest za odhajajočim. „Da nisi pete pobral, preštel bi ti rebra. Bes te lopi. In si ga videl, še s Pijeradovim klobukom se šopiri. Ubogi Pijerad, tvoji lasje bodo otekli nocoj. Vendar ni prav, da sem zapustil zvestega tovariša.“

„Pojmo. Minca je pripravljena me sprejeti; če ne najdem metle na svojem mestu, potem že vem, pri čem da sem. Bolj potihoma zapoje: „Vince bom pil, dokler bom živ, dokler bom živ, ga bodem jaz pil.“

Nežica, kaj se pa ti je sanjalo?

Skromna je bajtica Vinoradova, štirje zidovi s streho, v njej kuhinja, dve sobi temna klet in mali hlev; pred in za hišo se širi par sto sežnjev široki vrt, Minca je sedela nocoj v spalnici, premišljevala je svoj tužni položaj ter pela nogovico. „Ko-

šali na vse le mogoče načine zatreti tu domači slovenski živelj.

Narodna naša trobojnica, katera tako v oči bode magistratne organe, bode morda še večasih prosto in ponosno plapolala — četudi še le po trdih hudih bojih! Od dotičnih naših strani pa naj bi se poskušalo poizvedeti, je-li se sme biti tako vojno proti nedolžnej naši trobojnici. Je-li smejo žandarji tako strogo paziti na razobešanje vsake najmanjše slovenske zastavice! — Najmanjše pravim, kajti v „Edinosti“ sem že pred časom omenjal, kako je bil obsojen na 5 gl. globe neki Barkovljan, katerega 13 letni sinček je razobesil malo narodno trobojnico, hoteč s tem pokazati nedolžni svoj patrijotički čut v dan poroke nj. ces. vis. nadv. Valerije! O tem se je pritožil pisec teh vrstic na pristojnem mestu in se je izreklo „ne preveč laskavo“ o enakem postopanju orožnikov —

Če že smejo tujci na svojih posestvih razobešati lastne (tujdržavne) zastave, če se sme razobešati sama za — se Tržaška mestna zastava, suela bi se „menda“ (?) razobešati tudi nedolžna naša trobojnica!

— Dokler pa gojijo magistratovci tako bojazen proti naši trobojnici — dokaz je temu, da se nas boje! Boje se naše trobojnice, kajti ona dokazuje, da smo še tu doma!

Vsled tega toraj naj ne izgubé naši rodoljubi poguma — kajti uprav to dokazuje, da smo še doma tu ob Adriji in da čeravno tu naš živelj propada, boje se nasprotniki vendar le — naše prihodnosti.

To naj nam daje toraj pogum — mišljenje na boljšo bodočnost pospešuj naše — „narodno delo“!

„X“

PODLISTEK.

Varčnost in zapravljivost.

Janez tudi svojo pove.

(Dalje.)

„Saj ima uboga ženica skoraj prav. Ti presneti Vinorad — pa vendar te le rad vidim tam za stolom. Ali, te žene nič ne pomislijo, kaj bi bilo s tim možkim svetom, ko bi vinca ne bilo. Ta rajska, zlata čista kapljica ti ima tako čudno nebeško moč, da vsacega oživi. Rumeno vipavsko kot ogenj — istrsko črno kot zajčja kri, točim dober kup, dajem dobro mero; vprašam: kedo bi ga ne pil? Marsi-kateri ko zagleda vejico — vabilko — prešteje na tihem svoje premakljivo premoženje, večkrat celo preobrbe žep ter me zaupno obiše. Krčmar — bolj ko ropo-đejo, bolj ko žume, raje jih ima. Ali kedar stoje prazni stoli okolo mize, tako mi je težko pri srcu, da bi se kar zjokal, Vedno se vračujem k vratam ter zrem doli na cesto; ko zagledam Vinorada in morda še Pijerada, mi srce zaigra — nocoj ga bodemo do polnoči — he — juhe!

Kaj se je z Vinoradom neki zgodilo.

Polnoči ura bije. Svetilnice razsvetljujejo ulice, ali ker so redko posejane, ne

liko nam je trpeti, ženam. Srečni so le mladosti dnevi: otrok vstane in se vleže brez skrbi. Ali od dne, ko sem se udala možu, ni več miru ni več sreče v hiši; uboštvo in greh sta priromala. Ko bi vi očetje vedeli ali vsaj spoznati hoteli, koliko mati trpi, posebno ona, katera ima takega moža kakor jaz! Dva meseca je sem, ko so nam odgnali zadnjo kravico iz hleva, berič nema vesti, in ako Bog čudež ne naredi, še hiša pojde na boben. Edino zavetje in še to bodem morala dočakati. Ko bi molitev ali zdihljeji kaj pripomogli, bi se bil Vinorad že davno spreobrnil. Kedo ve, kedaj pride domov; ali če tudi ga moram čakati do zore, pričakati ga hočem, moram.

V tem ko tužna Minca si solze raz udrti lici briše, trka na spalnice duri nekdo prav polagoma. „Kedo je? Nežica ustopi, „Jaz sem, draga mama, nesem mogla več zaspati — vstala sem.“ — „Dete moje“ de mati „le pojdi počivat, očeta bodem že sama pričakala — le pojdi!“ „Ni mi mogoče zaspati,“ tarna deklica „strašne sanje so me prebudile, zbala sem se in prišla vas poiskat.“ „Pusti sanje; sanje so senca podnevnega mišljenja. No, kaj pa so ti je tacega sanjalo.“ Nežica se usede k materinim kolenam na stoliček. „Bilo je jutro, oblačno jutro, vsi smo sedeli pri mizi, za-

Ne da bi mislili znižati davke in doklade, ali vsaj pospeševati trgovino in obrtni v prihodnjih letih, kader Trst ne bude več živjal dosedanje pvedpravice, proste luke, mestni očetje zavirajo vsako privatno podjetje, ter stavijo polena pod noge malim trgovcem, ki se hočejo vpirati kapitalistom. Razprodaja kruha nahaja se v rokah zadruga pekovskih mojstrov, ki svojevoljno določujejo ceno kruha. Občinska oblast se ne briga niti za nadzorovanje kruha niti za njegovo razprodajo. Da v teh ni vedno korektno, ni dvomiti. Pač pa se ve občinska oblast ustavlja takoznanim Bršćicam, katere delajo nekako konkurenco pekom prodajajoč boljše in cenejši kruh, koje pa mestni magistrat na vse pretege preganja z jednega trga na drugi, ter jih podi iz ulie in hiš. S tem učinja veliko škodo tem pridnim delalkam, ki ne morejo razprodati pečenega kruha in meščanom samim, kojim jemlje priliko, kupiti si okusnega bršćega kruha. Dá, nekateri nesramni časopisi se čutijo celo poklicane hujskati občinsko stražo, da preganja vrle Bršćice, ter jim ne dovoli razpečevanje njih kruha očitajoč jim nesnago. Prašamo te brezsrčneže, kojim se bršćki kruh studí: kdo pač nadzoruje izdelovanje kruha pri tržaških pekih? Ako je bršćki kruh nesnažen, isto moramo sumiti tudi od pekovskega.

Istotako se godi z razprodajo mesa. Že leta 1845. ustanovila se je neka družba, katera je vzela klavnico v nekako samo razprodajo ali monopol. Ta družba določuje cene mesu ter je viša, kakor se jej zdi deleč si koncem leta bogate dobičke. Na tem ne trpé samo meščani, ki morajo meso drago kupovati, ampak tudi mesarji, ki si ne morejo pomagati ter delati samostojno, ker so navezani na omenjeno družbo. Svinjina se prodaja dvakrat dražje nego bi se morala, kajti vsa razprodaja je v rokah dveh ali treh prodajalcev na debelo, ki jej določujejo ogromno visoke cene. Razprodaja konjskega mesa se nič ne nadzoruje, radi česar se čestokrat mesa z govedino.

Vsak užitni predmet je drugod podvržen posebnemu užitniškemu nadzorstvu. Tega v Trstu ni, radi česar se tudi godé najgrše zlorabe in sleparije. Imamo sicer v Trstu nekatere užitniške nadzornike, ali ti o svojej službi toliko razumejo, kakor zajce na boben. Ponajveč so ljudje, ki o kemični sestavi, škodljivosti in zdravju

jutrkovali smo. Nekdo potrka in vstopi. Pomislite! — Nežica skloni ročici in zre materi v oči, — „bil je birič, oni dolgo-bradati birič. Osupnjeni zoleidimo, tudi oče je bil bled. Potegne berie svoje karte, natakne očale in čuje: „Vaša hiša gre na kant.“ Ko to začujemo, zajokala ste vi, jaz sem se pa zbudila.“ Materi oblike so solze očesi, vzdihnivši prime hčerini ročici: „Ne boj se moj otrok, do tega nismo še prišli, tvoje so le sanje, in Bog bude nas še varoval, da se ne uresničijo.“ Nežica le trdi: „Ali, mama! meni se to tako mogoče in tako resnično zdi, da se celo bojim jutrajšnjega dne!“ „Pojdi mirna v postelj, prekrižaj se in strah te ne bude!“ Mati poljubi hčerko, ta pa ustane in vrne se v spalnico rekoč: „Mama, grem, lahko noč!“ Minca zre za hčerjo, in dvignivši roki k nebesom vsklikne: „O ti nedolžno dete, tvoje mlado srce ti utriplje, sluteč prihodnje gorje.“ Mati ustane gre pred podobno „božje porodnice“, katerej je Nežica nocoj luč prižgala: „Ne boj se Nežica, mater tolažnico kličem na pomoč; dokler bije srce v teh prsih, ostanem ti skrbna mati. Odgovorila sem te za vsak slučaj, pridne roke imaš, vsako delo ti gre izpod rok: torej ne boj se! Ti pa zapravljivi oče, imel bodeš na srou, na vesti, na duši: gorje tvojega otroka!“

(Dalje prih.)

tega ali onega predmeta nima niti pojma. Posebnega navoda predstojne oblasti o izvrševanju svoje službe nima; potrebnih šol in znanja še manj. Druge zasluge nima nego, da so v mestnej palači „personae gratae“. Dobri biriči in agitatorji in izkušeni Italijani. Ti ljudje merijo tako rekoč Trstu zdravje.

Ni čuda tedaj, da se po tržaških trgih in ulicah v očigled teh nadzornikov razprodajajo najsmrdljivejša živila. Sveže ribe ostajajo čestokrat po več dni na ribnem trgu, ne da bi jih nadzornikovo oko zapazilo. Celo na Turškem so odredili, da se nerazprodane ribe drugi dan morajo uničiti. To se v Trstu ne izvršuje.

Tudi gledé razprodaje sadja in vrtnine godé se najgrše zlorabe. Poštena okoličanska kmetica pritovori pletenico sadja ali zelenjadi na trg. Tu pride k njej užitniški nadzornik, površno pregleda sadje in ker se mu zdi prezeleno, ukaže jej, da gre za njim; sadje mora pustiti pri njem ali zavreči v morje, ter plačati čestokrat celo globo. Ni jej dovoljeno niti je nazaj nesti domov, da se zmede in izreja.

Ako je kmetica tako najivna, da je pustila sadje pri kakem teh organov. prigodi se neštivilokrat, da se isto sadje razprodaja na trgu, kajti natančni organ je skrbel tudi za se — — — Nezrelo sadje je sicer človeškemu zdravju škodljivo in hvalevredno in potrebno bi bilo, da se prodaja nezrelega sadja zabrani. Ali presoditi, je li res nezrelo in škodljivo ali se da uporabiti za druge namene — to bila bi stvar izvedenca, ne pa samovoljna nevednega komisarja.

Tudi razprodaja mleka ni vravnana in je v Trstu uprav škandalozna. Poštenost naših okoličank in Kraševk v prodajanju mleka je poznana.

Trebalo je le lahonskih hudobnežev, da so je hoteli popolnoma spodrinati ter oddati razprodajanje mleka Furlanom. Zadnjih se je minola leta mnogo oprijelo mlekarije, napravili so si svoje štale in nakupili krav, čijih mlekom preskrbujejo sedaj večino Tržaških boljših hiš. Silijo se ti celo na trg, da tudi tamkaj prodajajo svojo brozgo, narejeno iz mleka, vode in drugih tvarin.

Okoličanke, ki prodajajo zgolj sveže mleko svojih krav, jel je mestni magistrat preganjati ter jim je pred nekoliko leti hotel celo naložiti davek na mleko, a Furlane, ki mleko očividno prepravljajo ter s tem škodijo zdravju meščanov, priporočal in uvajal je povsod. Napravile so se polagoma po mestu nekatere prodajalnice mleka o katerih nekdanj ni bilo sluha. Dá, nedavno smo čitali v Tržaških listih, da je nek Tržaški židovski zdravnik in mestni poslanec hotel predlagati, da magistratu njemu povéri preskrbljevanje mleka v mestnej bolnišnici!

Iz tega je razvidno, da je razprodaja na drobno raznih užitnin v Trstu na jako slabih nogah, da se nikakor ne nadzoruje, da je v Trstu vsaka sleparija mogoča; a mestni magistrat, ne da bi skrbel, da se zlorabe in nepravilnosti odstrane, celo skrbi, da iste obstojé in se redé na neizmerno škodo meščanstva.

Koliko bolje bi pač storili Tržaški mestni očetje, ako bi se temeljiteje bavili s pravimi občinskimi stvarmi pustivši na stran sramotno politiko, ki družega jim ne donaja, nego opravičeno sumničenje in zaničevanje pravičnih. Vravnajte prej prepotrebne stvari, zadevajoče zdravje in blagostanje podvrženih vam meščanov ter ne tratite dražega časa z političkimi burkami in dražega denarja v vstanovljanje brezpotrebniških šol in v druge smotre. Hic Rhodus, hic salta. L—n.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Spravna komisija deželnega zbora Češkega se še vedno posvetuje o

predlogi, tičoči se deželnega kulturnega aveta.

Politiški odnošaji na Hrvatskem so skrajno žalostni. Bana grofa Khuena čra pritiska se železno pestjo hrvatsko neodvisno časopisje. Državno pravdnistvo hotelo je nedavno zopet tožiti odgovornega urednika nekega opozicijskega lista, toda ni si upalo s svojo tožbo pred porotnike. Hoteli so si drugače pomagati: kaznovati dotičnika, tudi če ne bi bil obsojen. Kakor javlja namreč Praška „Politik“ zahtevalo je državno pravdnistvo, da se dotičnika takoj vtakne v preiskovalni zapor, da ne bi morda zopet pisal kacega sličnega članka. Komentarja takemu argumentovanju ni treba, ker je gorostasno: koga naj se hitro zapre samo rati tega, ker bi utegnili to ali to storiti. Ako bi se udomaćila ta praksa, bila bi oprostitve od strani porotnikov iluzorična — dotičnik je že tako ali tako dva, tri ali morda več mesecev „sedel“. — To so torej tisti normalni odnošaji, s katerimi se ponaša tista preslavna „narodna stranka“ na Hrvatskem! — K sreči sodni dvor ni ugodil zahtevi državnega pravdnistva.

Vnanje države.

Govori se, da pojde predsednik Francoske republike Carnot v maju 1891 leta preko Petrograda v Moskvo, da obiše francosko razstavo, ki se tam priredi.

Bolgarsko sobranje sešlo se je dne 27. t. m. Zborovanje otvoril je knez s pesebnim prestolnim govorom, v katerem je izrekel nado, da dan zmage pravične bolgarske stvari ni več daleč.

Nemški „generalfeldmaršal“ grof Moltke slavil je te dni svoj 90. rojstni dan. Njemu na čast priredili so v Berlinu in po vseh kotih velike nemške domovine sijajne slavnosti. Nemški cesar sam, na čelu generalov, mu je častital. Mi ne bi omenili tega slavja, da neso nemški nacionalci v Dunajskem mestnem zastopu stavili predlog, da rečeni mestni zastop naj v posebnej adresi častita staremu jubilarju. O takej skrajnej nearamnosti ni smeti molčati. Treba je le pomisliti, kdo da je Moltke: Moltke je eden tistih mož, ki so državo našo pahnili v grozno nešrečo. Po dogodkih v letu 1866. krvavela je država naša iz tisočernih ran in to je bila zasluga Moltkejeva. In temu možu naj bi častitali?! Človek se mora nehote vprašati: Živimo-li še v Avstriji in imamo-li še eno samo iskrico samoljubja in ponosa v prsih svojih. Pangermanska ideja poganja res krasne cvetke.

DOPISI.

Iz Boršta 24. oktobra. [Izv. dopis.]

Naša vasica se nahaja na kaj prijaznem kraju. Nahaja se na bregu, raz kateri imaš lep, ganljiv razgled. Tu vidiš naše Jadransko morje, vidiš pod sabo prijazno ravnilo, vidiš hrib, vidiš grič, vidiš nad vasjo drdrajočo železnico, pospešiteljico kupčije in blagra človeškega in nad sabo vidiš čisto, jasno nebo. Postoj in opazuj vse te, deloma naravne čudeže in gotovo ti bo srce utripalo samega veselja; obrnil boš svoje oči proti nebu, ter spomnil se besedi apostola Petra, ki je o priliki spreminjenja Jezusovega na gori Tabor rekel: Gospod, dobro nam je tukaj biti.

Res jako prijazno okolico ima Boršt. Vsako poletje vidiš tukaj mnogo družin, ki pribežijo o času vročine v naš kraj, da tukaj sopejo čist, nepokvarjen zrak.

Da je naš kraj prijazen, pričajo ob nedeljah in praznikih tisoči ljudi, ki pridejo v našo sredo razvedrit se od tedenskega, morda zelo težkega dela. Tukaj se čuti človek nekako lahek, čuti nekako prostost; mučne skrbi zbežijo vsaj začasno iz glave.

Tukaj najdeš, dragi čitatelj, vse, kar smeš zahtevati v enej vasi. Tukaj najdeš dovoljno postrežbo in kapljico dobrega

vina, kakoršnega gotovo v Trstu ali kje drugje pogrešaš.

Morda mi boš oporekal rekoč: „Saj pijemo tudi pri nas brežanko.“ To ni nemogoče. Jaz pa pravim: „Sad mi najbolje diši, ako ga sam utrgam in pri drevesu uživam.“ Gotovo moraš tudi ti, dragi čitatelj, biti tacega menenja. Razloček je med vinom doma in med vinom, ki ga izvozijo. Pohvalno se moram izraziti glede izdelovanja brežanke. Tukaj najdeš čisto, naravno vino. Tukaj je način izdelovanja po Francozu Petiot-u pri kmetovalcu popolnoma neznan.

Cena je letos vinu poskočila, ako primerjamo letošnji kup z lanskim. Po gostilnah je beliina po 40 kr. liter a črnina po 44 kr. Vino je pa izvrstno. Gotovo se ne motim, ako rečem, da tudi ti z mano praviš: „Raje ga popijem kozarec dobrega, kakor liter slabega. Na ceno tedaj ne glej, ako hočeš kozarec dobrega popiti. Ni čuditi se toraj, da naši kranjski bratje kaj radi segajo po naši brežanki. Pri vsem tem pa ga ostane doma zadostna množina v postrežbo k nam dohajajočim tujcem.

Letine so, hvala Bogu, dobre in ljudem se to pozna. Neprenehoma si popravljajo stanovališča in njihova polja so dobro obdelana. Na kratko rečeno: vidi se, da ni uboštva.

Kakor se boljša materijalno stanje, tako tudi napreduje ljudstvo v vsem dobrem.

Stariši pošiljajo otroke redno v šolo. To je znamenje, da so uneti za razvoj dušnih zmožnosti svojih otrok. Želijo, da bi otroci dosegli smoter človeški ter postali koristni, verni, pošteni državljani.

Ljudstvo je pobožno in ni pokvarjeno od laži-liberalnih idej. Trdno je kakor skala, na katerej se mora razbiti vsak poskus laži-liberalnega usiljenja. Ima tudi modrega dušnega pastirja, ki ga vodi, ter varuje vsacega hudega, brezverskega navala. Odkar pastiruje v Borštu preč. gosp. Alojzij Pavli, se je v cerkvi veliko popravilo.

Neste še pretekli dve leti, odkar je občina v sporazumljenju z g. duhovnom napravila si nove zvonove. Vsak si lahko misli, da je bilo treba ljudstvu precejšnje požrtvovalnosti, a ono ne gleda na troške. Pripravljeno je, ko bi bilo treba, tudi več potrositi v čast Božjo. Nikjer neso nabirali podpore; sami so ves potrebni denar zložili, prijeli so se pregovora, ki pravi: Zrno k zrnu pogača,

Kamen na kamen palača.

Komaj je ljudstvo pozabilo te troške, že si omisli kip lurske matere Božje. To je jako hvalevreden čin, ker do zdaj ni še bilo na katerem stranskih oltarjev kipa ali vsaj podobe matere božje. Kip je 1.5 metr. visok. Ako se ne motim, ga je naš preč. g. duhovnik naročil v Monakovem.

Za ta kip se je odmenil eden desnih stranskih oltarjev. Izdelan je iz samega naravnega kamena. Votlina za kip je izdelana iz sivega kraškega apnenca, zunanja stran pa je iz samega kapnika.

Blagoslov kipa vršil se je 21. t. m. Že prejšnji večer je začelo deževati, a pritisnila je burja, da drugi dan se ni bilo treba bati dežja. Vendar je burja nekoliko kljuovala. Prečastita duhovščina je bila pri slovesnosti mnogobrojno zastopana.

Ob 8½ zjutraj pripeljal se je z vlakom milostljivi škof, spremljan od čast. duhovščine. Slavnost pričela se je ob 10. uri. Cerkev je bila ljudstva natlačena. Šolska mladina se je postavila vrstoma na sredo cerkve. Grobna tišina je vladala v cerkvi, nikdo se ni ganil. Sedaj stopi gosp. prepovednik na prižnico in z gijljivimi besedami popiše prikazen matere Božje v Lurdu. O določenem času pade zagrinjalo in ljudstvo je bilo kakor okamenelo. Na vse pričujoče je odkritje napravilo globok utis. Sedaj je sledilo blagoslavljenje. Po blagoslovu se vzdigné procesija. Gre nekoliko po vasi in potem po cesti v vaški oddelek Zabrežec, odkodar se po istej cesti vrne v cerkev. Ko dospje procesija v

cerkev, vzame duhovščina, ki je tudi kip celo pot nosila, kip z nosila, ter ga vzdigne in postavi v altarno votlino.

Solze veselja so igrale slehernemu v očeh, pobožni vskliki so se slišali od vseh strani cerkve.

Ko je bila mati Božja na svojem odločenem mestu, zapojejo štirje gosp. duhovniki latinsko: Ave Maria Stela. Mili glasovi prijetne pesmi so segali globoko v srce. Po tej pesmi pa se je darovala sveta maša novem na altariju brezmadežnega spočetja.

Da, slovesnost je bila krasna. V poznih dneh se bomo spominjali krasnega, pomenljivega dneva.

Domače vesti.

Imenovanja. Poštna kontrolorja Matija Šorli in Gvido pl. Wimmer imenovana sta poštne nadkontrolorjem v Trstu. — Poštnim asistentom so imenovani: Fran Globočnik, Bonomo Rizzi, Karlo Maitzen, Anton Zavrtnik, Josip Streinz, Karlo Hussak, Robert Janda, Ernest Nastran, Jakob Maurig, Josip Prandi, Josip Kurent, Fran Hafner, Viktor Klinar, Ivan Kutalek, Bernard Traintinger, Emil Mari in Josip Černe.

Imenovanje. Namestniški svetnik, dr. B. grof Giovanelli je imenovan dvornim svetnikom v Tridentu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so „Abrahamovci“ v hôtelu Evropa 2 gl. 85 kr. Pri tem pa je „konšeljer“ še 30 kr. dolžan ostal.

Za Svetoivansko podružnico sv. Cirila in Metoda nabralo se je v veselej družbi v krčmi g. Miot-a pri sv. Ivanu dne 26. t. m. for. 5.15. — Dne 27. t. m. 2.15. — Zaradi nepremišljenega petja dne 26. t. m. v istej krčmi pri sv. Ivanu kaznovala se je neka družba dne 27. v jutro sama sebe na dva gl. globe.

Potrjenje pravil. Tukajšnjemu „Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu“ potrdilo je definitivno vis. c. kr. namestništvo vsled pooblastila c. kr. ministerstva za notranje reči društvena pravila, vsled katerih je postalo društvo enakopravno okrajnim blagajnicam. Osnovni izredni zbor se bode v kratkem sklical. Opozarjajoč slovensko delalstvo na to društvo, priporočamo jim, da se drže gesla „Svoji k svojim!“, ker sedaj je prava priložnost i zgoden čas, da se to geslo tudi stvarno izvrši in da ne bode samo prah v očeh!

Iz deželnega zbora Istarskega. V IV. seji oglasil se je vladni zastopnik vitez Elluschegg izjavljajoč v italijanskem in hrvaškem jeziku, da hoče odgovoriti na interpelacijo, predloženo v lanjskem zasedanju po poslancu dr. Volariću in drugih glede političnih in davkarskih uradnikov na Kvarnerskih otokih, koji da so za časa volitev nekorektno postopali. Odgovoriti da će italijanski na temelju svoje izjave, izgovorjene v tem dež. zboru v seji dne 15. dec. 1887. leta. Potem odgovarja v italijanskem jeziku, da tožbe zoper nekatere politične in davkarske uradnike in žandarmerijskega postajevodje neso bile osnovane. Tožbe so se glasile proti okr. glavarju Zueku, okrajnemu komisarju Lasciakku, davkarskemu kontrolorju in žandarmerijskemu postajevodju. Prvima dvema se je očitalo, da sta pri volitvah postopala pristranski in poslednjima dvema, da sta agitirala za „tako zvan o“ italijansko stranko.

Visoko namestništvo ni nič znalo o teh tožbah, dokler ni bila predložena rečena interpelacija, kajti proti volitvi ni bilo nikakega utoka. Po predloženju interpelacije zaukazalo je visoko namestništvo, kakor tudi finančno ravnateljstvo in žandarmerijsko zapovedništvo strogo preiskavo. Preiskava pa je pokazala, da so bile tožbe neosnovane. Zgodile so se pač neke pogreške se strani rečenih uradnikov, radi katerih so bili ti poslednji tudi pokarani.

— Na to so stavili poslanec Mandić in drugi naslednjo interpelacijo: „Ker je podpisanim iz pogovorov z ljudmi samimi in iz časnikarskih poročil znano, da je bilo v teku tega leta vsled suše veliko pomanjkanje vode, — ker pa je to pomanjkanje vode, osobito na Kvarnerskih otokih in v Voloskem okraju, postalo toli silno, da pojedinci in občine same ob sebi neso mogle odpomoči tej nedostatnosti, in ker je bila tedaj države sveta dolžnost priteči na pomoč hudo stradajočemu narodu, — ker se je vsled pomanjkanja vode bati, da ne nastanejo kake bolezni, ki so posledice nečistosti in uživanja blatnih kaluž in ker je znano, da se je v obsegu občine Kastavske pojavilo več slučajev tifa in da je ljudstvo moralo po nekaterih krajih prodati svojo živino, ker ni imelo je s čim napajati, — podpisani vprašajo tim pötem gospoda ces. kr. namestnika: 1. Ali so dotični okrajni predstojniki obavestili predpostavljeno jim-oblast o nenavadnej nedostatnosti vode v okraju Voloskem in na Kvarnerskih otokih ravno kar prošlega poletja; 2. So-li isti c. kr. okr. glavarji po lastnej inicijativi kar bōdi storili, da olehčajo ljudstvu pridobivanje vode? 3. Ako rečeni c. kr. predstojniki neso v obče tega storili in ne o pravem času, kaj misli c. kr. vlada storiti, da se pozovejo dotični ces. kr. služabniki na odgovornost?“

Mej čitanjem te interpelacije bil je na galeriji neprestan vihar; kihali in kašljali so toli silno, da jim je poslanec Volarić zaklical: Kdor je prehlajen, naj gre domov! Čitatelj moral je čitanje večkrat pretrgati, ker so ga kihanje in ropot na galeriji preglasili. Po dovršenem čitanju je to „slavno“ občinstvo še hušje zašumelo. — Sprejemši interpelacijo obljubi predsednik, da je izročil vladi v nadaljno postopanje. —

Poslanec Volarić predloži naslednjo interpelacijo: Z ozirom na to, da po §. 41. deželnozbornskega pravilnika za Istro morajo biti v zapisniku seje točno zabeleženi vsi predlogi;

z ozirom na to, da po §. 42. istega pravilnika mora biti v stenografičnem zapisniku natanjčno zabeleženo, kar se je govorilo in storilo v zboru:

z ozirom na to, da o govornih izrečenih v hrvaškem jeziku in o predlogih, stavljenih v tem jeziku, ni čisto nič čitati ni v zapisnikih sej, ni v stenografičnem zapisniku;

stavlja jo podpisani vprašanje: 1. Katerim načinom je do sedaj g. namestnik zadoščeval določilu §. 40 deželnozbornskega pravilnika za Istro, koji mu velevala Njeg. Veličanstvu predložiti poročilo o delovanju zbora pokrajine Istarske? 2. Ako Nj. Veličanstvo do sedaj ni bilo poučeno o delovanju tega zbora, v koliko da se jedna cela stranka, zastopajoča večino prebivalstva, poslužuje hrvaškega jezika, kako misli gospod namestnik ukreniti v to svrhu, da mu bode mogoče Nj. Veličanstvu prijaviti celotno delovanje zbora. (Dokler je interpellant čital svojo interpelacijo, ponašalo se je občinstvo na galeriji kakor pri prvej interpelaciji. Interpellant je opetovano zaklical galeriji: mir! — nastal pa je vsakokrat še večji nemir.) — Predsednik obljubi izročiti tudi to interpelacijo slavnej vladi. (Konec prih.)

Iz Podgrada se nam piše: Notico v zadnjem „Edinosti“ izvolite tako popraviti, da v III. seji nesto bila verifikovana dr. Stanger in Jenko, nego da sta v istej seji kot prvokrat navzoča obljubo dala. Dr. Stanger bil je verifikovan že v II. seji; Jenko še ni. — Notico o naših občinskih volitvah izvolite popravite, da v II. in I. volilnem razredu je bila volitev jednoglasna, ne z veliko večino. Za III. razred poročali ste prav, da je bil en sam protiven glas.

Krasni običaji udomačili so se na galeriji deželnega zbora v Poreču. Ko naši poslanci govore, roga se, kiha in kašlja glasoviti mob na galeriji, da bi človek

moral misliti, da je v kakej beznici, ne pa v deželnem zastopu. Če se pa kdo naših slučajno ozre proti galeriji, popači mu se vesta cvet italijanske kulture, kačočs prsti „rožičke“. Ni krasno to, à? Izvestno će vsklikniti marsikateri naših naročnikov: „Ni mogoče!“ — In vender je tako, dragi prijatelj. Prišlo je že tako daleč, da se celo nekaterim italijanskim poslancem stvar studi. In predsednik, imenitni g. Campitelli? Revež pa res ne more pomagati, kajti on ne vodi zbora, ampak galerija njega; v tem deželnem zboru dospela je anarhija do vrhunca.

Članom družbe sv. Mohorja. Knjige neso še došle gospodom poverjenikom, zato opozarjamo Tržaške člane te družbe, da naj nikar ne hodijo povpraševati po knjigah, dokler ne prijavimo v „Edinosti“, da so došle. —

Odbor akademičnega društva „Slovenije“ na Dunaji se je v seji z dne 25. oktobra 1890 takole sestavil: Predsednik Batič Laroslav, stud. iur., podpredsednik: Göstl Francisek, stud. med., tajnik: Kimovec Ivan, stud. iur., blagajnik: Tomšić Božidar, stu. iur., knjižničar: Malerič Josip, stud. med., arhivar: Skočir Josip, stud. med., odborniki: Presenec Francisek, stud. phil., namestnika: Kržišnik Josip stud. phil., Janković Francisek, stud. mod. revizorji: Zakrajšek Dragodin, stud. med., Furlan Anton stud. iur. Gorup Filip, stud. iur.

„Pro Patria“ in „Lega nazionale“. Državno sodišče je razsodilo, da z razpuščenjem društva „Pro Patria“ se ni rušilo ustavno pravo; z nedovoljenjem društva „Lega nazionale“ se je pa rušilo ustavno pravo. Utemeljenje te razsodbe pravi: Društvo „Pro Patria“ prekoračilo je svoj po pravih določeni delokrog, ker je posegalo na politično polje, osobito pa po častitki društvu „Dante Alighieri“. Društvo „Lega nazionale“ pa ni smeti smatrati kot politično društvo, ker se njega pravila jednako glase, kakor ona „Pro Patrie“, ki tudi ni bilo političsko društvo. Bojazen sama, da bi društvo utegnulo prekoračiti svoja pravila, še ni zadosten vzrok, da se društvo ne dovoli.

Iz Treblju se nam telefonira: Preteklo nedeljo je naš kaplan in poslanec veleč. g. don Andrej Pahor jemal od nas „slovo“ kajti premeščen je k sv. Antonu novemu v Trstu. V svojej propovedi povdarjal je osobito „ljubezen“, ki jo je on imel do nas in mi do njega — česar dokaz je „da smo ga izbrali svojim poslancem!“ Prav so jo zadeli, gospod Pahor: ljubili smo Vas podavši Vam v roke zastopanje našega okraja. Prašamo pa Vas: Ali nas Vi ljubite s svojim postopanjem, sovražnim našemu narodu in pravim vašim koristim; ali ste nas ljubili, kadër ste glasovali z najhujšimi sovražniki slovenskega okoličana ter jim pomagali tlačiti nas v ozadje; ste li izpolnili, kar ste nam javno obljubili in svoje obljube z debelimi črkami nabili na plakat? Da, ljubili smo Vas, pri tem se pa grozno — varali. Ali lisica je samo enkrat spravila volka iz njega brloga! —

Laška delalska zadruga in posojilnica imela je minolo leto f. 485,691.82 denarnega prometa. Brez dvojbe je v tem znesku tudi mnogo denarja, prihajajočega iz rok slovenskih delalcev. Laški delalci v Trstu v tem obziru vrlo napredujejo ter kažejo slovenskim pot, kako priti do veljave; ali ti še vedno se nočijo vzdramiti ter si osnovati enak denarni zavod, ki bi v Trstu kaj lepo vspeval.

Za lahonske učiteljice je mestna delegacija odredila 400 gl., da morejo iti v Trident napraviti zrelostni izpit. Učiteljšče v Gorici je za te visoke gospe „pregemaj!“ **Štrajk.** V tovarnah za izdelovanje močnatih izdelkov (maccheroni itd.) bratje Girardelli, Pascutto, Duodo in Lorenzutti vstavilo je v ponedeljek delo kakih 70 delalcev, mej temi jeden, ki služi pri Girardelliju preko 40 let. Delalci zahtevajo

9 urni delalnik — mesto dosejanega 10 $\frac{1}{2}$ urnega — in povišanje plačila za 10 odst. Za vsako posebno uro pa zahtevajo 8 $\frac{1}{2}$ dnevnega plačila.

Av. og. Lloyd. Prevzetje tega važnega parobrodnega društva v zgolj avstrijsko se ne izvrši tako hitro; da tedaj trebalo bode še kake dve leti. V tem času se nameruje napraviti nekoliko novih parobrodov in popolniti stare. Lloydova uprava neki zahteva, da se vladina podpora poviša za en milijon goldinarjev, vlada mu hoče dovoliti samo polovico. Dotični načrt zakona pride pred zbornice še-le prihodno leto.

Mestni magistrat v Trstu razpisuje natečaj na mesto višjega nadzornika užitnin in javne čistote z letno plačo 1500 gl. Kako malo se ceni tako važno mesto v Trstu, služi nam v dokaz, da natečaj zahteva od prosilca samo, da kakorsibodi dokaže poznavanje raznih jestvin in njih ponarejanje. Ni čuda, da se potem enako mesto odda najbolj rudečemu prosilcu, ki ima največ priporočila in največ „zaslug“. Javno zdravstvo in njega nadzorovanje je Lahonom na magistratu španjska vas.

Dež nam je slednjie vender enkrat namočil suha tla. Potreba ga je bila velika, kajti nikjer ni bilo več vode. Stari možje ne pamtijo že davno enake suše.

Nakaza. Neka Jakoba Pitacco, žena necega kamnoseka, je minolo soboto porodila dete brez možgan in zadej odprto glavo. Novorojenca so krstili pri Jezuitih na to ga prenesli v bolnico, kjer je istega dne popoldne umrl.

„Slovanski Svet“ št. 90. prinaša: Narodnostni princip pa narodna avtonomija; Varijacije v poklicu Avstro-Ogerske; Ruske drobtinice; Saltikov-Ščedrin kot otec; Pomladanske elegije III.; Pogled po slovanskem svetu; Književnost.

50.000 goldinarjev znaša glavni dohitek Dunajskih razstavnih sroček. Opozarjamo naše čitatelje, da je zrobanje že dne 30. oktobra t. l.

Telegram „Edinosti“.

Poreč dne 29. oktobra 1890. V sinočnej seji predsednik opravičeval je na ponižujoči način svoje obnašanje v preteklej seji. Mandić je interpeliral deželni odbor, kateri je izjavil, da ne odgovori na hrvaški stavljeni interpelacije; večina ni dovolila odnosne debate.

Telovadno društvo
„Tržaški Sokol“
Vabilo na
Sokolski večer
kateri se napravi
v soboto, 1. novembra t. l.
v dvorani
„Hôtel Europa“.
V s p o r e d.
I.

1. J a h o d a: „Tamburaška koračnica“, udara zbor.
2. P e t j e.
3. a) K. M a š e k: „Pri zibelih“, udara tamburaški zbor.
b) I v. p l. Z a j c: „U boj“ iz opere Zrinjski, udara tamburaški zbor.
4. F. L.: Domoljubja zmaga. Dvogovor opisan po 2. prizoru 3. dejanja Schillerjevega „Wiljem Tella“, izvršuje dramatični odsek.
5. P e t j e.
6. B o r o v š e a k o v: „Lump“, komični prizor, predstavlja Borovščekov.
7. J a n d a: Karišik slovenskih pesmi udara tamburaški zbor.

II.
P r o s t a z a b a v a
pri kateri sodelujejo pevci in tamburaši.
Z a č e t e k o b 7. u r i z v e č e r.
Ustoppnina: Za ude po 30 kr. — Za ude po 40 kr.
Čisti dohodek namenjen je blagajni tamburaškega zbora.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, kateri so nam na katerikoli način izrazili svoje sočutstvo o priliki britke izgube nepozabne nam sorodnice

Marijane Milič

nadalje obilnim udeležencem pogreba in posebno pevskega društva „Hajdrih“ za ganljivo petje izrekamo tem potom svojo presrečno zahvalo.

PROSEK, 27. oktobra 1890.

Zalujoči sorodniki.

Dunajska borza

23. oktobra.

Knjuti dolg v bankovih	—	—	gld. 88,35
v srebru	—	—	88,55
Zlata renta	—	—	107
5% avstrijska renta	—	—	100,80
Delnice narodne banke	—	—	79
Kreditne delnice	—	—	305
London 10 lir sterlin	—	—	114,85
Francoski napoleondori	—	—	9 10 1/2
C. kr. cekini	—	—	5,47
Nemške marke	—	—	56,52 1/2

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva	gld. 3.300.000
Reservni fond od dobičkov	536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje	150.000
Reservni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov	161.500
Premijna rezerva vseh oddelkov	7.342.780 36
Rezerva za škodo	267.601

24—20 V portfelju:
Premije, ki se imajo potirati v prihodnjih letih 16.954.118 57
Skupni znesek v h. škod plačanih od 1. 1. 1838 do 1883 gld. 114.949.847 05

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej 151.)

La Filiale della Banca Union TRIESTE

si occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando	
PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3% e. preav. di 5 g. ni	2 3/4 % e. preav. di 20 g. ni
3 1/2 % " " " 12 " "	3 " " " " 40 " "
3 3/4 % " " " 4 mesi fissa	3 1/4 % " " " 3 mesi
3 1/2 % " " " " " "	3 1/2 % " " " " " "

Il nuovo tasso d'interesse principiera a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 3/4 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20.000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8 % di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 20—24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, dobiva se v tiskarni

DOLENC

Ulica Carintia broj 28.

po 40 kr., trdo vezan 60 kr.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17

priporoča se vjudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognju pozlati in posrebrti. Na blagovoljno vprašanje rado voljno odgovarja. 40—50

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Ta fabrika izdeluje po jako nizkih cenah orglje za cerkve in harmonije, krasno vgrajene in solidne konstrukcije. Pogoji plačevanja so lahko prav ugodni. Kataloge in cenike dobiva se gratis. Ta zavod izdelal je v dobi 16. let blizu 300 orgelj, mej katerimi je bilo dosti prav velikih. 19—20
To dokazuje najsijajnejše zmožnost zavoda in njega realnost.

A. BONNE

krojač, 12—12

Corso šte. 4. II. nadstropje

izvršuje točno in po najnovejšem kroju obleke za gospode. Ima v svoji zalogi novega in izvrstnega sukna in druge stoffe, po jako ugodnih cenah.

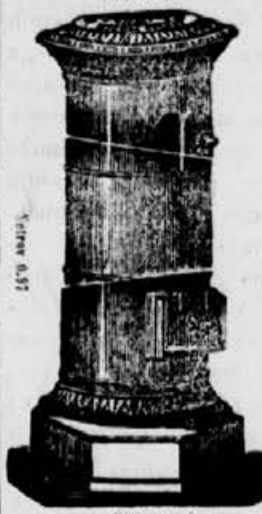
Zdravnik za zobé

Fr. Dollereder

via Dogana št. 2 11—13

ordinuje od 9. do 5. ure.

Metrov 0.35

Metrov 0.45

Varčljive peči

prenosljive Artusov sistem

dobre za vsakovrstno kurjavo.

Te peči cilindrične zunaj narejene od jeklenih plošč, s pokrivalom vratnicami in podlago od kovanega železa, znotraj se pa nahaja v njih cilindri visok kakor peč sama, masiven, narejen iz trdne tvarine v debelosti 55 milim.; ako se jih vgreje z zažgano kurjavo, razširjajo po sobi od 16—20 stopinj toplote. Za peč št. 1 ako se rabi tako oglje ali drva, upotrebi se od 12—15 kr. za vsaki 10 ur neprenehalnega ognja. Za peč št. 2. trošek je od 21—25 kr. za enako dobo. — Cene tem pečem: 1 peč po pril. podobi s posebnim podnožjem št. 1. f. 12,50; 1 peč enake podobe ali nekoliko večja in pripravna za ogrevanje večjih sob f. 17.— Za vsak m. linearne cevi 80 kr. Za vsak komolec potreben 40 kr. Za ključ 40 kr. Za robasto pripravo pri podnožju 50 kr. — Vsa blago se pošilja v notranje dežele prosto daca z domačo boletu. Tvorica in zaloga v delalnici podpisane

IVAN-A ARTUSO

ključarskega mojstra

TRST — ulica Corso št. 48. (Monte verde) — TRST

J. PSERHOFER'S

Apotheke zum „goldenen Reichsapfel“

I. Singerstrasse N. 15 — WIEN.

Kričistilne kroglice, nekdanj imenovane univerzalne kroglice, poznate kot domače sredstvo proti zabasjanju.

Jedna skatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih skatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr.; 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vaške skatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, kateroga je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posoda 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodica 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, skatljica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Balzam za goltanee, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Zivljenska esenca (Pražke kapljice) stekleničica 22 kr.

Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 skatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, skatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 12—13

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštne povzetju.

Pri dopošiljavi denarja po poštne nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 2—12

Žrebanje jutri

Dunajske razstavne

Srečke à 1 gl.

Glavni dobitek

50.000

gold. a. vr.

Il srečk 10 gld.

2291 dobitkov

6 srečk 5 gld. 50 kr.

Srečke à 1 gld. dobivajo se v Trstu pri: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco in Nigris.

6—9 13